

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	10 kor. — fill.
Egy évre . . . 5	—	Fél évre . . . 5	—
Fél évre . . . 2	—	Negyed évre . . . 2	—
Negyed évre . . . 1	—	Egy órára . . . 1	—
Egy órára . . . 1	—	Egy órára . . . 1	—
Egyes szám ára 4 fillér.			

Felolós szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, február 14.

A képviselőház mai ülése nagy csendben folyt le. Szintelen volt az egész ülés. Délelőtt 10 órakor nyitotta meg Tallián alelnök, ekkor még nagyon kevesen voltak jelen.

A földmivelésügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalást folytattak.

Kevés letárgyalni való volt még hátra s a tárca miniszter zárószavai után részleteiben is elfogadta a képviselőház.

Az özszerfetherhetlenségi törvényjavaslat.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, február 14.

A képviselőházban ma délelőtt, — míg a földmivelésügyi tárca tárgyalta — egyik miniszteri szobában az inkompatibilitási törvényjavaslatot szövegezték.

Spanyol zavargások.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, febr. 14.

Madridból jelentik táviratilag, hogy a zavargások még folyton tartanak. A zavargások oly nagy mérvet öltöttek, hogy ma reggel kihírdették a z o s t r o m á l l a p o t o t.

Az államhatalmat — a kihirdetés értelmében — a katonai hatóságok kezelik.

A chinai bonyodalom.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Peking, febr. 14.

A követek a mai ülésükön a kínai udvar válaszára tanácskoztak, amelyben az udvar megteszi észrevételeit a követek által követelt halálbüntetések ellen. A követek elhatározták, hogy ragaszkodnak előbbi követeléseikhez. Kijelentették továbbá, hogy kívánatos volna a követések számára rendelt városrész határainak megjelölését és beosztását rögtön megkezdeni. Lihungcsang ma hivatalos látogatást tett Girsz orosz követnél.

Botrányok a moszkvai egyetemen.

A „Debreczen” eredeti távirata

Pétervár, febr. 14.

A Roszija jelenti Moszkvából, hogy az ottani egyetem rektora hirdetményt bocsátott ki, a melyben arra utal, hogy a szemeszter eleje óta lázító felhívásokat osztogattak a diákság között, a melyek rendezavarásokra és az előadások látogatásának beszüntetésére buzdítják az ifjúságot. A felhívásnak nem volt sikere. Január végén azonban 308 diák az egyetem aulájában megakadályozta az előadások megtartását és állítólag az egész diákság nevében bejelentették az obstrukciót. Az egyetem hatósága köztudomásra hozza, hogy a 308 bűnös diák között vizsgálatot indítottak és felszólítja az ifjúságot a rend főtartására és az előadások támogatására.

A burok szabadságharcza.

A „Debreczen” eredeti távirata.

London, febr. 14. Fokvárosból jelentik, hogy Botha seregével rendkívül szorult helyzetbe jutott és valószínűleg Sváziföldre lesz kénytelen menekülni.

London, febr. 14. Pretoriából jelentik e hó 9-éről: Botha tábornok 2500 búrral fényes eredményű támadást intézett Bothwell mellett Smith-Dorrien dandára ellen.

Az angolok hat óráig tartott harc után, miután közülök 29 meghalt, 74 megsebesült és 22 fogságba esett visszavonultak. A burok közül négy parancsnok és husz kntona meghalt és több mint ötven megsebesült.

Tőzsde.

Budapest, 1901. febr. 14.

Holländer Adolf és Fia debreczeni termény kereskedő cég távirati tudósítása a mai budapesti árapokról:

Déli zárlat:

Buza	1901. Áprilisra	7.53	—
	1901. Októberre	7.67	—
Rozs	1901. Áprilisra	7.38	—
Zab	1901. Áprilisra	6.39	—
Tengeri	1901. Májusra	5.28	—
Amerika	³ / ₄ magasabb.		
Készáru	üzlet valamivel szilárdabb.		

Ismét a boradóról.

Febr. 12.

A szomszéd Oláhországban most kormányválság van. A kabinet lemondott. Ez onnan keletkezett, mert az adók nem folytak be a mult évek gazdasági válsága folytán. Szárazság volt, kiaszott minden. Nem volt eladni való. Ahol nincs, ott még az adót se lehet keresni, pedig erre feltétlenül szükség van, mert Oláhország is hozzájárult a nagyási hóborhoz, rémes kölesönöket vett fel vasuti és egyéb építkezésekre s azok kamatait fizetni kell. Miután az eddigi adók nem elegendők, a kormány azok fölemelését indítványozta. Ezt ellenzik az ottani pártok, ez okozta a kormányválságot.

Nekünk is volt szerencsénk eféle bajokhoz, midőn a rengeteg építkezésekre fölszedett kölesönök kamatai megszorodtával újabb adókat róttak a népre. Mikor a bor és szeszfogyasztási adókat oly óriási magasságra emelték, tapsoltak a kormánynak, hogy a sok millióra menő hiányt megszüntette. Ez akkor történt, mikor a filoxera a szőlőket kiirtotta. Az adók következményeit akkor nem is érezték. Azonban a szőlők felujtása kezdetét vette s ma már az agrár bank kölesőnei is sok millióra mennek — állítólag 25 millióra — a felujtási műveletekre.

Azt mondják, hogy a felujtott szőlők mintegy 120 ezer holdra mennek. Ki hiszi el, hogy ezen drága művelésű szőlők a nagy tömegben, az olasz bor versenye s a csinált borok állandó csempészése mellett a 7 fros boradóval képesek a nélkülözhetlen jövedelem biztosítására.

Midőn a koresmákban 30—40 krért adják, ami megakasztja a fogyasztást, nem lehet számolni a termelőnek a drága művelést fedező tisztességes üzletre. Nem hallatlan ár ez! Olcsóbban azonban nem adhatja a koresmáros. A számítás egyszerű. A termelő 15—16 krnál borát nem adhatja olcsóbban. Ehhez számítjuk a boradót s egyéb kimérési illeteket a koresmáros terhére, legkevesebb 25 krban lesz, mikor mérni akarja. Az állam minden liter után elvisz tőle mindenféle illetéssel legkevesebb tíz kr. Ez az istentelenség. Ez teszi lehetetlenné a bor-

fogyasztást, megrontja a termelőt, a korcsmárost.

Mi tehát a teendő, ha a szőlőtermelőket és felújítókat meg akarjuk menteni egy újabb katasztrófától. A boradót tetemesen le kell szállítani, mi évi pár millióval fogná csökkenteni az adóbevételt, de ennek ellensúlyozását meg lehet találni a kiadások apasztásánál. Ismételjük, a hegyi szőlők felújítása nélkülözhetlen feltétel, szüntesse meg az állam azt, hogy a bor után literenként majd 10 krt zsebeljen be. Ez a boradó akkor hozott be, a mikor a régi szőlők még állottak s a közönséges must ára 8—10 kr volt literenként. A mai drága ültetésű szőlők ily árak mellett fenn nem állhatnak. Jegyezzük meg azt is, hogy az agrár bank kölcsönei ezen felújításokra már 25 millióra mennek. Ezek kamatait s törlesztését az állam biztosítja. Előre lehet látni, hogy a nagy boradó miatt a korcsmai 35—40, sőt több kros kimérés mellett a fogyasztás idebenn nem gyarapszik, kifelé kereskedelmünk nincs a nagyborvám miatt, a termelők borának nincs vevője. Az agrár kölcsönökét fizetni nem lesznek képesek s beáll a tömeges kényszereladása a szőlőknek, a filloxera vészszel vetekedő újab csapás.

És ennek előidézője lesz a mértéktelen boradó, mely a fogyasztást gátolja s az értékesítést lehetetlenné teszi. Ismételjük, istentelenség, hogy annak a munkásnak, iparosnak, vagy bárkinek, egy pohár bora után 10 krt kell az államnak fizetni. Mi juthat akkor a termelőnek. Ha ezen segítve nem lesz, rövid pár év után iszonyu

rombolás fogja szőlőművelésünket sújtani.

Számolnak-e ezzel a földművelési miniszteriumban?

Budapest, február 14

Bedőházy mandátumát kifogásolják.

A képviselőház állandó igazolási bizottsága Kubinyi Árpád elnöklésével tartott tegnapi ülésében vizsgálat alá vette Bedőházy János, Marosvásárhely sz. kir. város második választókerületében megválasztott képviselő megbízó levelét, megállapította, hogy annak tartalma kifogás alá esik, mert hiányzik belőle az, hogy a választási elnök a szavazó többséget nyert képviselője ott az 1874. XXXIII. t. cz. 86 § a értelmében a kerület országgyűlési képviselőjének kijelentette, ennélfogva a bizottság Bedőházy János képviselő bemutatott megbízó levelét a házszabályok 12. §-ának b. pontja alá sorolta és így ez a megbízólevelrel további eljárásra sorshuzás útján az egyik bíráló bizottságnak adandó ki. A bizottságnak idevonatkozó jelentését Psik Lajos előadó fogja a Ház elé terjeszteni.

Különösnek és érthetetlennek tartjuk ezt az akadémikuskodást. Mit akarnak? Talán ismét egy választást esendőszerűnnyal, golyóval, halálhőrgéssel? Nem volt elég már előre megbüntetni Marosvásárhely ellenzéki népet, a miért a kormány ellen adta szavazatát, most utólag is megakarnak rendszabályozni, mert a 48-as Bedőházyt választották meg?! Psik Lajos előadása fölötte kíváncsiak vagyunk.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt

tegnap este hat órakor Kossuth Ferenc elnöklése alatt értekezletet tartott, melynek egyedüli tárgyát a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetése képezte. A tárgyat Boda Vilmos ismertette és Tóth

János, Kiss Albert, Rátkay László, Benyovszky Sándor gróf és az elnök felszólalása után az értekezlet elhatározta, hogy a költségvetést a párt még általánosságban sem fogadja el; állásfoglalásának kifejtésével Boda Vilmos, Rátkay László és Kiss Albertet bizta meg.

Milán király halála.

Bécs, febr. 13.

Csak ma reggel készült el Milán király ravatala. A halott arcvonásai erősen megváltoztak. Keze, a melyre fehér glazé-kezeltyű van huzva, korálból való olvasót és ibolyabokrétát tart.

A ravatal mellett levő székeken vannak az elhunyt rendjelei, a jobboldali széken osztrák és magyar rendjeleik nagykeresztjei, a baloldalon pedig a többi nagykeresztek és brilliános csillagok.

A halott lábánál levő széken keresztbeteve fekszik Milán kardja és a kard hüvelye s ezen tollbokrétás kalpagja. Ma érkezett ide Bukarestből Lahovary Simonné, az elhunyt király nagynéje. Az Imperialszállóban vett lakást.

Belgrád és Bécs között rendkívül élénk jegyzékváltás folyik a temetésről. Sándor király azt akarja, hogy atyjának holttestét Belgrádba szállítsák s kivánságát Krisztics követ útján tudalta Goluhovszki gróffal, a ki viszont ezt a kérést a mi királyunk elé terjesztette.

Erről már most nagyon érdekes és politikai tekintetben is fontos eszmeváltás folyt. Abban a levélben ugyanis, a melyet Milán a múlt év augusztusában Ferenc József királynak írt, határozottan az volt, hogy arra kéri ő felségét, hogy teljesítse utolsó kívánságát s temettesse el föltétlenül

Bűnhődés.

A „Debreczen” tárczája.

Írta: **Kadóné Erdélyi Nily.**

Egy szép nő szívünknek
Angyal, Ördög — egyaránt
lehet.

Szász Károly.

Folyt és vége.

A fiatal gyermek arczából esodálatosan szép, átható tekintetű szempár tekintett reám fürkészőleg. Halvány, finom kis arcz volt és az egész alakon valami légiesség ömlött el.

— Hogy mi az en véleményem, kérdezi ön, „szólott.” A nő valódi hivatásának helye az otthon, a legszentebb kötetelmé, hogy nő legyen a szó legvalódibb értelmében. — A pályaválasztás nehézségét pedig hagyja azoknak, kik e szép szabály alól akaratlanul is kivételt képezünk, kiket a sors arra jelölt ki, hogy felvegyük, a harcot a megélhetésért! Reánk nézve pedig áldás, már így megküzdöttünk, átvergődöttünk az életen.

Volt valami esodálatos melegség, valami meggyőző erő hangjában! És az a mélységes szomorúság, melylyel az utóbbi szavakat kiejtette; valami mély megmagyarazhatlan szájalat kellett bennem! Aztán meg a sok vidám gyermekes arcz

közül úgy kivált ez a sápadt komoly kis teremtes, no meg finom tartózkodó lény, élel ellentétben állva a többiekkel; az különös hatást gyakorol reám! És esodálatos, míg ha a többiekhez közelédtem; ezek lepellelten örömmel társalogtak, addig az en kis komoly hölgyem, ha hozzá közelédtem, oly esodálatos félelmet áruól tekintetet vetelt reám, mely annál is inkább izgatott! Szemmel láthatólag tavol tartotta magát; félt tőlem! És én — tudja Isten — elhatároztam; nos képzeld, elhatároztam, hogy minden tartózkodása daczára is meghódítom a kicsikét! Folytatuk az imént elejtett tárgyat és a beszéd folyamán megtudtam, hogy arvaleány és tanárrá lesz!

Nos mit mondjak neked; mikor a késő órákban a társaság szétozolt, ezzel váltunk el: „a viszontlátásra.”

És én azon elhatározással voltam elfoglalva, hogy még egy napot itt töltök. Nem ismertem magamra. Én, a ki azelőtt csak nagyon szép és nagyon modern aszszonyok iránt érdeklődtem, úgy éreztem magam, mint egy szerelmes gymnazista. Pedg úgy éreztem, biztosra vettem, hogy a fővárosi élet kiölt bellőlem minden jobb érzést, minden idealismust.

Olyan sajtáságos, szinte megmagyarazhatlan érdeklődéssel viseltetem a leányka iránt, a ki olyan nagyon különbözött azon hölgyektől, akiket oddig ismertem.

Azt a léha, kihívó tekintetet, azt a sokat ígérő mosolyt, azt a biztató mozdulatot, melyhez mint telivér fővárosi szokva voltam, itt hiába kerestem és mégis, az a mely ellenállhatatlan, félenken, bájos szempár foglalkoztatott folyton. Bevalljam neked? ezen az éjszakán szemet sem hunytam. Kaczagni való — én, én, a hires rettegett Don Juan, ébren töltöttem egy hosszú éjert, egy szomoruan bájos szempár miatt!

Másnap ismét találkoztunk. Harmadnap ismét és így majd két héten át. Nem tudtam megvalni, lebilineszett, lekötött ez az edes gyermek. Esodálatos, amit az első nap éreztem és aminek beálltától sohase félttem, mert lehetetlennek tartottam: az hekövetkezett! Szerelmes lettem: én egy kis tanárnőjelölt, kaczagtam néha, én akartam meghódítani is engem ért utól a — Nemezis!

Természetesen, uz érintkezés nap-nap után melegebb és bizalmasabb lett, lassanként az én kisápadt leánykám és leszokta azt a félenk özikés tekintete, elfogulatlanul társalogtuk és a midőn én egy alkalommal őszintén bevallottam neki hogy szeretem és hogy ha ő is szeret, nőül veszem, olyan edes szerelmmel telt tekintettel, mondott igent és oly edesen, habár fulig pírulva, viszonzozta szenvedélyes csókjaimat, hogy én a boldog esodálkozástól alig tádtam ho-

a Magyarországon levő szerb kolostorok egyikében.

Milán ezt a levelet maga akarta királyunknak átadni, de a király éppen akkor Ischlben volt s Milán ennek következtében fölkereste Goluhovszki grófot s a levelet átadva neki, arra kérte, hogy annak idején adja át uralkodójának.

Ferencz József király a levél értelmében megtette a temetésre vonatkozó már ismert intézkedését és Goluhovszki gróf a Belgrádból jövő reklamációkra azt felelte, hogy nem hiszi, hogy uralkodójának intézkedését meg lehetne változtatni. Ferencz József király állítólag ezt mondta Goluhovszki grófnak:

— Milán barátom levelét utolsó akaratára megnyilvánulásának tekintem és kötelességemnek tartom, hogy ezt az akaratát végrehajtsam. Mutassanak nekem Milán kezéből néhány sort, a mely más intézkedést tartalmaz s ebben az esetben azt a más intézkedést fogják végrehajtani.

Királyunk akaratnyilvánítását megtáviratozták Belgrádba, a mire onnan nyomban válasz érkezett és Krisztics elvitte ezt a választ Goluhovszkinak, de eljárásának nem volt sikere.

A budapesti Nemzeti Kaszinó Zichy Jenő grófot bizta meg azzal, hogy Milán ravatalára koszorút tegyen.

Tegnap részvétávirat érkezett H. Miklós ezártól ezzel a czímmel: Sándor szerb király őfelségének Bécsben. A czár tehát nyilván azt hitte, hogy Sándor király atya halálának hírére azonnal Bécsbe utazott s hogy távirata őt Bécsben fogja találni. A táviratot természetesen tovább küldték Belgrádba.

A czár ebben a táviratában Milán király halálán való mély részvétét fejezi ki.

vá lenni! Hogy megváltoztatja a szerelem a nőket.

Nos és e két hét alati elfelejtettem az egész külvilágot!

El attól a csodálatosan szép asszonyról, a kit pedig a modern szerelem egész hevével véltm szeretni; milyen más volt az én kis ártatlan édes leánykám! Szóval, felülkerekedett bennem a régi, a jobbik énem; valami magyarázhatatlan undort éreztem eddigi szerelmem iránt! Azok a rejtett utak, a titkos találkák, a folytonos tudat a hünnök, melyet minden szenvedélyes csókkal tetéztek; a modern szerelem a maga irtózatossággal megalázó mivoltában és annak ezerféle változataival, mélységes önmegalázás érzetét kelté bennem.

— Szakitok a multtal! ez volt erős elhatározásom.

És miután az édes gyermek arcz mind mélyebben vésődött be szivembe, miután felismertem a leány arany szívét, finom lelkét és éreztem, hogy ez az érzés iránta nagy, tiszta és szent, elhatároztam, hogy bevallom neki szerelmem és ha szeret, nőül veszem! Olyen megtisztultnak érzem magam közelében, olyan más, olyan egészen más, mint az eddigiek.

Na és hogy miért érzékenyültem el a szép asszony fényképe előtt, hát, hát... mi tagadás benne, szép volt, démoni, ördögiesen szép es nagyon szeretett! Tudjátok,

Hir szerint úgy Petervárott, mint Bécsben rendkívül megvannak botránkozva Sándor király kegyetlensége miatt. Ily körülmények között nagyon érdekes annak a táviratnak a szövege, a melylyel a fiatal király egy itteni kiváló állású ember részvétáviratára válaszolt. Ez a távirat így szól:

A legboldogtalanabb ember vagyok a világon. Elvesztettem, a ki nekem a legdrágább volt. Köszönöm részvételét, a mely megvigasztalja gyöttrődött szívemet. Sándor.

Bécs, febr. 13

Milán király holttestének első beszentelése ma délelőtt ment végbe az elhunyt magánlakásán. Őfelsége ma kihallgatáson fogadta Petrovics szerb királyi hadsegédet, a kit Sándor király Milán király betegsége alkalmából Bécsbe küldött.

Berlin, febr. 13.

Az ideérkezett hírek szerint Bécsben és Petervárott nagyon haragsznak Sándor királyra, mert nem sietett haldokló atyjához s nem mutatta fiúi kegyeletét. Az itteni udvari körök kiemelik, hogy Sándor király ezzel a viselkedésével nagy kárt tett a legitimitás elvében.

Zágráb, febr. 13.

A „Szerbóbran“ a legtekintélyesebb szerb lap, mely mindig a legkíméletlenebbül támadta Milánt, a következőleg ír: „Sándor király gyászolja apját és fájdalmában osztozik az egész nemzet. Sándor király nézve vigaszul szolgálhat az, hogy ezentúl a szerbek közt nem lesznek többé ellenségei. A szerbek valamennyien trónja köré fognak sorakozni szeretettel és félelem nélkül és nem tartva attól, hogy saját királyuk legyen üldözőjük. Segíteni fogják őt uralkodói kötelessége teljesítésében és — Szerbia nyugodt lesz.

fiuk, az emlékek, édes perczek, órák emléke kissé felizgatott, mert hisz most „Adieu“ kalandok, édes pásztorórák! Örökre bucsuzom! És ez elvégre nekem mégse csekélység. Ugy-e fiuk?

Hanem azt higgyétek el, fiuk, igaz hittemre mondom, boldog vagyok, igazán boldog! És még boldogabb — férj leszek! Na, de most igyunk, fiuk! Hisz már késő van! Végző szavait a beszélő és egy telt pezsgős poharat felemelve, szólott:

— Ezt a multért, fiuk!

Aztán egy másikat fenéig üritve:

— Emezt meg kis arám és a — jövő boldogságért!

— Eljen, brávo! Servus Sanyi, éljen a megtért regényhős! — hangzott összevissza s a társaságban pár percz mulva ismét fesztelen, kedélyes bohém hangulat uralkodott.

— Csak még valamit, Sándor — szólalt barátja — biztos vagy benne, vajjon nem szalmatüz e hirtelen keletkezett szerelem? Nos és az asszony?

— Jobban szeretem az arámat az életelnél — válaszolt komolyan a kérdező — és az ő birhatása — az én boldogságom!

Az asszony! — Modern asszony, a ki csak az eszével szeretett és a hiuságának csak tömjénezett, hogy engem is hódolói közé sorozhat! Most már higgadtan gondolkodom felőle.

Egy híres kártyás a fővárosban.

— A jámborok klubbjának tagja.

A Jámborok klubbján a k berlini pöre, a melyet tavaly egyenesen Vilmos császár parancsára indítottak meg, feltárta a világ előtt azt a szegyenletes dolgot, hogy a porosz tisztikarnak milyen sok tagja üzi a hazárdjátékokat. A játékosok közül számosan kerültek a vádlottak padjára, de a főbűnös, Kröcher Károly Károly gárdatiszt megszökött. In contumaciam hosszabb börtönbüntetésre ítélték s elrendelték a körözést.

Kröcher hadnagy a mult év december második felétől február elsejéig Budapestén rejtőzködött s álnevéen a Somossy-mulató mellett levő bérházban lakott egy Lona Le Delores nevű énekesnővel aki két évvel ezelőtt még pinceszérlány volt az orfeumban s akkor Huszinger Sárinak hívták, Egy Flesch nevű fiatal budapesti banktisztviselő öngyilkosságot tett miatta, mert nagyobb összeget sikkasztott, csak hogy a leánnyal mulathasson.

Kröcher Berlinből és Hannoverából több ízben kapott nagyobb összeget. Egy itteni ismerősének azt mondta, hogy a Jámborok klubjának volt tagjai küldenek neki pénzt, mert félnek attól, teleplezi őket.

A mult hónap közepén Berlinből figyelmeztették a rendőrséget, hogy az elített katonatiszt a fővárosban tartózkodik. A detektívek rá is akadtak a lakására, csak hogy akkor már Bécsbe szökött a szerelmespár s ott a Maxamilian-strasse 3. számú házban lakott.

Elfelejtett ő már engem, mint elfelejtett sokat!

— Modern asszony!

Szép szőke leányka könnyes szemmel olvas egy most érkezett levelet.

„Édes gyermekem! Jegyeséhez nekem jogom van, mert szeret s csak engem szeret és én is szeretem! Értette gyermekem, szeretem és nem mondom le róla, mert nem tudok és nem akarok lemondani.“

És a mint újból, meg újból átolvassa e sorokat, bohó szerelmes szive összeszorul, hát hogy is gondolhatta ő komolyan, hogy az a gyönyörű férfi őt szereti, igazán, komolyan szereti? Álom volt csak, édes, bohó, bűbájosan szép, rövid álom.

És míg ábrándos. szerelemmel telt kis szívet gyötri a lemondás fájdalma és miközben hevesen csókolja azt az ellenállhatatlan szép férfi arczképét, azt az édes, szép ajkat, mely oly édesen sugta a szót: „szeretlek“, remegő kézzel veti papírra e sorokat:

„Igaza van asszonyom. Önnek joga van, én visszaadom szabadságát — bárha boldogságom arán is. Csak egyre kérom Önt, szeresse hát nagyon, nagyon szeresse; úgy, a mint én szeretem és fogom szeretni örökké! — De hisz ezt meg nem tiltja nekem, ugy-e nem, hisz ezzel nem ártok Önnek!

Jessy.*

Hat nappal azelőtt a főkapitányság megtudta ezt Kröchernek egy elfogott leveléből, amelyben egy budapesti barátját arra kéri, hogy a mozsár-utcai lakásán felejtett esomagját küldje el neki. Értesítette fölfedezéséről a bécsi rendőrhatalóságot, amely azonban már szintén későn érkezett a Maximilian-utcai lakására, mert Kröcher és szeretője eltűnt. Most állítólag Varsóban vannak.

Színház.

Pénteken, febr. 15-én újdonságul először **Éjfél után**. Vigjáték 3 felv.
Szombaton, febr. 16-án **Éjfél után**.
Vasárnap, febr. 17-én d. u. felhely-
ákkal **Sulamith**.
Este **A párisi rongyszedő**. Színmű 5 felv.

Örök törvény.

Az este ismét Csiky estben volt részünk, a miért csak örvendeni tudunk. **E l e v e n e b b** kedélyvel, — egészségesebb reményekkel megy az ember Csiky szellemességét s az igazság meggyőző erejével ható passzusait és jeleneteit meghallgatni.

Az előadás közepes színvonalon állott. A szereplők némelyikének pompás játéka összevetve a legtöbbnek gyengeségével, eredményül olyan mediális mértéket ad, mely közel áll a nullához. Hogy véleményünk még sem ez, annak főleg két oka van. Egyik, hogy Csiky mellett talán a legrosszabb interpretálás mellett sem lehet unatkozni, sőt még az unalmat szenvedni sem.

Ebből pedig ily értelmű következtetést vonhatunk: Azert kell Csikyt látnunk, mert unást nem lehet készületlenül előrántani. A másik ok, mi az elért közepes sikert indokolja, **H a l m i** Margit művészi játéka volt. Alig láttuk nagyobbak valaha a mi kedves művésznőket, ki a maga utólréhetetlen modorában tud feldolgozni minden jellemet. Zajos sikert aratott, a milyet meg is érdemelt.

Megzimezte és elküldte a levelet.

— Nincs jogom a boldogsághoz — mondá szomorú megnyugvással — pedig úgy szeretem.

Az a pompás, úde mirtus koszoru, mely messze délről érkezett, a szerelem jeleként; a gyönyörű kibontott szőke haját koronázta! Édes halvány arczán végtelen kifejezés, lecsukott szempilláin még ott rezegnek a könnyek.

Mintha aludnék.

— Szegényke, suttognak a résztvevő emberek. Milyen szép, be kár érte! Meny-asszony volt, suttogta egy gyászruhás néni. Az a szép ember ott a koporsó lábánál a jegyese! Hogy szerette!

Megszakadt a szive úgy mondják, de hát miért, hisz oly boldogok voltak, mit lehet tudni Hisz mindig oly sápadt volt szegényke.

Hát elmegy; itt hagysz: — sugta az a szép deli férfi, ki a koporsónál térdelt, a halott leánya fölébe! Maradj: ne menj el édes boldogságom, vagy — aztán egy mozdulat; egy hatalmas dörgés — vagy, suttogta elhaló ajakkal, bucsucsök nyoma kihült édes, szép ajkadra, — álmódjuk együtt . . . tovább . . . a boldogságot . . . odaát!

Különösen hatást keltettek jellegzetes mozdulatai és arczjátéka, melyek szintén fokozták a drámai hatást.

Komjáthyne tudással, komolyan játszott. Nagy Gyula, **K i s s** Irénéleg jók voltak, **P á v a y** Ilonka egyéniségéhez illyő szerepben játszott; de gyors bevezédjéről még most sem tudott leszokni. Különbben kedves megjelenésű Judith volt.

S z a t h m á r y botrányosan nem tudta a szerepét. Minden szava a sugó hangjára várt. Egyetlen szerencséje volt, hogy „csendes” szerepben kellett fellépnie, különben nyílt színén — lehurrogták volna, a mint hegy az este a külsősegekből itélő publikum java része kitapsolta őt.

B a r t h a és **P a t a k y** gyongéek voltak.

NAPI HIREK.

Segítséget az áldozatok családjainak.

A marosvásárhelyi vérontás szerencsétlen áldozatai s különösen az ártatlanul egyszerre gyámol nélkül maradt családjaik iránt országsszerte általános a részvét.

A függetlenségi és 48-as Kossuth párt a következő felhívást teszi közre:

Marosvásárhelyen egy szomorú és megdöbbentő esemény történt, a melynek eddig öt halott és több sebesült az áldozata. Az elhaltak istáp nélkül maradt özvegyei, árvái és a nyomorékká vált szerencsétlen áldozatok balvégzete minden emberi sziv részvétét és szánalmát megérdemli s nincs kétségünk benne, hogy a magyar társadalom ismert áldozatkészségével fog sietni a szerencsétlenek könnyeit felszárítani, nyomorát enyhíteni, ha erre felhivatik.

Az orsz. függ. és 48-as párt hazafiui bizalommal fordul a magyar sajtóhoz: emelje fel a szerencsétlenek érdekében hatalmas szavát, hívja fel adakozásra a közönséget és a begyűlt összeget juttassa rendeltetési helyére.

Kelt Budapesten az orsz. függ. és 48-as pártnak 1901. év február 8 án tartott értekezletében.

Thaly Ferencz

pártjegyző.

Dr. Tóth János

pártalelnök.

Lapunk ezennel megindítja a gyűjtést az áldozatok családjai részére és felkérjük olvasóinkat, hogy tőlük telhető bármi csekély összeggel járuljanak az elhagyottak felségeléséhez; minden fil-lérükért megfogja áldani a könyörület Istene.

Gyűjtésünk eredménye eddig a következő:

„Debreczen” szerkesztősége	10 kor.
Aczél Géza főmérnök	1 ”
Egy apa és fia	2 ”
Összesen:	13 ”

A mai nap folyamán a következő adományokat vettük:

Szabó Mihály hentes	10 kor.
Bodnár Géza hivatalnok	4 kor.
Összesen	14 kor.
Fenti összeg	13 kor.
Végösszeg:	27 kor.

További adományokat elfogad lapunk.

Kaszirnök bálja.

Aradon tegnapelőtt este az ottai kaszirnök szépen sikerült bált rendeztek.

Mici, Gizi, Kati és még isten tudja, milyen nevű hölgyek vonultak be a gyönyörűen feldisített bálterembe. Mind-egyiknek testere pompásan simul a fess fehér bluz, a szárazruca finom szoknya. A hajuk elegánsan frizirozva, akárcsak esténki, mikor körülesapongják őket az éjjeli pillangók.

Morál a becselenségben, skrupulus ott, a hol erre nincs szükség. A kassza csábos tünderei elővették sikkos mozdulataikat, miket a hosszas praxis alatt el-sajátítottak. Kutatni akarták, hogy az a sokat emlegetett vívizekezió valóságos do-log, nem ábránd, mely csak a fantáziában él.

Az első négyes után unalmas volt a világ. A frajlik úgy érezték magukat, mintha a kassza csillároktól beragyogott padján ülnének. Olyan egyformán tánczol, olyan egyformán udvarol és bókol ez az egész lovagsereg, mintha mind előre tudná a czélt, a véget. No azért kár volt ide fáradni.

Pedig a megszokott kávéházi habitú-ken kívül egész had jelent meg, kik csak kuriózumból jöttek el. Megnézni, hogy a tánc romantikája tud-e hódítani ily talajon? Megnézni, hogy míg a tánczos magához szorítja tánczosnőjét, nem pirul-e ki ennek arca a szokatlan hevéllytől?

Ez nem történt meg. Csak azok mulattak igazán, kiknek még ez a társaság is imponált. A kaszirnök kaszt lenézetetjéi, az egyszerű kávé, csapos és borleányok. Ezeket elszédítette a gavallér lovag, mert ők csak a közönséges emberek, vagy a potya gentlemanek udvarlásaihoz vannak szokva.

A kávésoznak ez este egyedül kellett beirogatni a kávé és a likört. Pezsgőt bajosan, mert kaszirnök nélkül nem folyik semmi, legkevésbé pezsgő. A számadó könyvben sem volt hiba a kréta körül, mert az álmos kaszirnhölgyek nem engedtek a gavallér gunyoló csábitásainak. Ezzel szemben azonban vendég is alig volt a kávéházakban. Öreg urak, kik már nem és fiatal diákok, kik még nem mernek veszedelmesebb kalandokba bocsátkozni.

Holnap este azonban ismét ott fognak trónolni trónusukon a kisasszonykák, mellettük a kurizáló sereg. Elbeszélgetnek a lefolyt bárról. A legsablonosabb, de nem fizető habitúé majd odaszól királynőjének: — Eh, füst és hamu. Ugy-e, drága Miczi, mi ketten jobban tudunk mulatni. Már zárnak? Jöjjön, Miczi. Majd mesélek magának valamit . . .

Egy jótékony egyesület 10 éves jubileuma.

A debreczeni jótékony egyesület között szerepel a „Zion” betegsegélyző egyesület is. Jótékony ságát a városban min-

felé ösmerik. Jövő hó 10-én lesz tíz éve, hogy ez az egyesület fennáll. Ezt az évfordulót készülnek most megünnepelni. Tegnap volt a tárgyalás bizottsági ülés s a bizottság kiemelte, hogy ezt a napot, fényessé, emlékeztetéssé teszi. Ezen a napon diszkygyűlést rendez, melyre a hatóságokat is meghívja s ugyancsak nagyszabású táncestetélyt rendez este a „Bika” szálloda diszkytermében. Az ünnepek fényét, sikerét már eleve biztosítja az, hogy a rendező bizottság élén a helybeli fiatalság egyik agilis, rokonszenves s kedvelt tagja dr. Weisz József ügyvéd áll. Az ő vezetése mellett működik a rendező bizottság.

A „Függetlenségi kör” bálja.

A „Függetlenségi kör” mint minden évben, úgy az idén is megtartja szokásos táncmulatságát, mely egyike a farsang legsikerültebb báljainak. Magyaros jó kedv jellemzi a mulatságot. Így fog ez lefolyni f. hó 16-án is a Bika diszkytermében. Találkozója a bál a debreczeni ifjaknak s leányoknak. Nem egy boldog házasságnak volt már megteremtője a bál. Készüljétek leányok s ifjak! kik jól akartok mulatni s egy kellemesen eltöltött est emlékével akarjátok az idej farsangot bezárni. Nem szükséges a mulatságot dícsérni, ismeritek ti azt a multból, sokat hallottatok arról szüleitektől, kik ifjú korukban oly örömmel várták a „Függetlenségi kör” bálját.

Fényes esküvő.

Ma esküdtek örök hűséget egymásnak Öry Mihály és Zöld János, pártunk agilis tagjainak kedves gyermekei Zsuzsika és János. A diszky esküvőn, melyen az esketést K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész végezte, Debreczen polgárainak színe java jelen volt. — Gratulálunk a boldog frigyhez.

Nagyidők tanuja.

Napról-napra fogy azoknak a dicső hősöknek a száma, a kik egykor vitézül harcoltak a hazáért, a szabadságért. Ma ismét a nagy idők egyik dicső tanujának haláláról veszünk hírt. Kövágó-Eörsz Kuthy Károly földbirókos, ügyvéd, ny. főszolgabíró és volt 1848—49-es nemzetőr kapitány életének 81. évében Érkeserűn elhunyt. A megboldogultat nagyszámu rokonság gyászolja.

Dal és zeneestetély.

A magy. kir. államvasutak helybeli gépjavitó műhelyében fennálló „Egyetértés” önképző dal és zeneestetély márczius 3-án nagyobb szabású dal- és zeneestetélyt rendez. A mulatságot a Bikában tartják meg. A meghívók a legközelebbi napokban fognak kiadatni.

Jelenet a főntczán.

A leánya látogatására jött Debreczenbe Szücs Lajos szoboszlói lakos, 77 éves öreg ember. A viszontlátás öröme azután alaposan bepálinkázott s dülöngözve haladt végig a piac utca kellős közepén. A következő perczben már egy sebesen haladó kocsis elé került a dülöngöző öreg s csak a közvetlenül mellette álló rendőrnök sikerült idejében félre-rántani, nehogy a vág-

tató lovak elgázolják. Most a rendőrség fogja megbüntetni a szeszkezdvelő aggot.

Öt mázsa buza a szegényeknek.

Értékes adományt küldött szerkesztőségünk utján egy nemesszívú urinó Debreczen város szegényeinek, az ingyen kenyér cseljaira. Özv. Steinfeld Mihályné urinó a macedi uradalomból 4 métermáza buzát, és ugyancsak onnan Kövesdy Domokos uradalmi tisztartó 1 métermáza buzát küldött át hozzánk, hogy azt az ingyenkenyér készítő bizottsághoz juttassuk el. Vajha minél több követők akadnának!

Megégett gyermek.

Egy szegény gyermek szomorú sorsáról értesülünk. Szülei gondatlanság volt-e az ok, nem tudni, elég az hozzá, hogy a szerencsétlen teremtés kicsi teste összeégett. — Gyarmathy István kar-utca 36. szám alatti lakos házában történt a szerencsétlenség s Juliánna nevű három éves leánykaja az áldozat. A szülők egyideig titkolták az esetet s csak most szerzett a szerencsétlenségről a rendőrség tudomást. A szegény gyermek aligha marad életben. Hogy miképen történt a szerencsétlenség, azt a vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

Megjelent verskötet.

Király Péter dr. „A Rabság világából” című verskötete már megjelent. A kötet 160 oldalra terjed, izléses kiállítású, finom papírra van nyomva. A kötet bevezető része „Tájékoztató” cz. elmondja, a verskötet megírásának, kiadásának előzményeit és alapindokait vázolja. A vers kötet öt részre van osztva, minden rész „Felolvasás” czímet visel, minden „felolvasás” több önálló közleményt tartalmaz. Az egyes felolvasásokat egy költött fejedelmi ünnepélyen közreműködő politikusok és költők tartják, akik elvükért és publicisztikai szabad szellemű működésükért üdöztetést és rabságot szenvedtek és szenvedéseik idejében írott költeményeikből olvasnak fel egy fejedelmi ünnepély alkalmából. A könyvnek részletesebb ismertetésére még visszatérünk. Azok, akik a verskötetre előfizettek s a kiknél előfizetési iva vannak ezután is felkérhetnek, hogy a megrendelt könyveket a szerzőnél átvehetik (Simonyi u. 20. sz.) lakásán.

Érdekes házasság.

Nem mindennapi házasságkötés ment végbe tegnap a nagyváradi anyakönyvi hivatalban. Wagner József nyugalmazott ezredes vezette oltárhoz menyasszonyát, Kovács Ilona kisasszonyt. A házasságot a házassulandó pár közötti korekülönőség teszi rendkívül érdekessé, a vőlegény ugyanis 1822-ben, a menyasszony pedig 1876-ban született. A házasságkötésnél, a mely újabb bizonyítéka a mondásnak, hogy az öreg ember nem vén ember, Nagy József kir. törvényszéki bíró és Radó Ignác dr. szerepeltek mint tanúk.

Megrendítő öngyilkosság.

Mélyen megrendítő öngyilkosság hozta izgalomba tegnap reggel Kisztergom közönségét. Villámként terjedt el a hír a reggeli órákban, hogy Kelemen János pénzügyőri biztos öngyilkos lett. A végzetes időben magányosan ment reggeli sétájára és egyenesen a Duna hídjára ment. A kik vele utközben találkozottak, semmi feltűnőt sem vettek rajta észre. A Duna mellett őrt álló rendőr üdvözölte, az üd-

vözlést barátságosan elfogadta és tovább ment, egyenesen a nagy hid felé tartva. A mint a hid közepére ért, leoldta kardját, levetette köpenyegét, sapkáját és nagy gyorsasággal átvette magát a hid karján, be a hullámokba, olyan gyorsasággal, hogy a közelben levők csak akkor vették észre, mikor ázázuhan a nagy mélységbe, a hol nyomtalanul eltűnt. Néhány pillanat mulva fölmerült, de csak addig, míg a hullámok újra el nem nyelték. Ezután eltűnt örökre. Az őrt álló rendőr a helyszínre sietett, de megmentésre gondolni sem lehetett. Az öngyilkosság oka gyógyíthatatlan betegsége.

Tisztújítás az izr. hltközsegnél

cz. közleményünkben beszámoltunk a folyó hó 10-én lefolyt hitk. választás eredményéről. Mint utólag értesültünk a leadott 234 szavazat a következőleg oszlott meg: Reichmann Ármán elnökre 204 szavazat, Drucker Mór alelnökre 141, Weisz Sándor pénztárosra 191, ifj. Schwarz Vilmos ellenőrré 135, Rosenthal Daniel gondnokra 186, Reich Herman gondnokra 129, Fischer Adolf gondnokra 128 szavazat esett.

A vonat kerekei alatt.

Székesfehérvárról írják: Bors József 17 éves cipészsegéd ma délelőtt 10 órakor a veszprémi vonat alá vetette magát, a vonat kerekei levágták a fejét. Hárhahagyott levelében gyógyíthatatlan betegséget mondta okául.

Egy főtörzsorvos öngyilkossága.

Székesfehérvárról írják: Turchányi István dr. honvédtörzsorvos tegnap délután föbelötte magát a Szigetsor 7. száma alatt levő lakásán. Teodorovics ezredorvos éppen meg akarta látogatni s a mikor benyitott hozzá szerencsétlen kollégáját már halva találta a divánon. A főtörzsorvos ötvenhárom esztendő volt s igen kedvelték.

Tamássy Béla honvédezedres megjelent többbedmagával a lakásán, jegyzőkönyvet készített az esetről s lepecsételte a lakást. A hallottat a csapatkórházba vitték. Két lepecsételt levelet találtak nála, a melynek egyikét leányához címizette; a ki Pozsonyban egy őrnagy felesége.

A másik levélben tisztársaitól bucsuzik és elmondja, hogy nagyfoku idegesség kergette a halálba. A városban elterjedt hírek szerint az öngyilkos törzsorvosnak egy a társadalom magasabb osztályához tartozó asszonnyal lett volna állítólag viszonya.

Az utóbbi napokban valami fölött öszszeszólalkoztak és ez az incidens adta a gyilkos fegyvert a köztisztelőben álló honvédtörzsorvos kezébe.

Ma reggeli postával kapjuk még a következő értesítést: Turchányi, az öngyilkos honvéd főtörzsorvos két levelet hagyott hátra. Az egyiket törzstisztne leányának írta. A másikban tisztársaitól bucsuzik el érzékenyen, öngyilkossága okául idegességét hozta fel. Az 53 éves ember daliás életerős vidám volt mindig. Nejétől elváltan élt.

Köszönetnyilvánítás.

Fisch Ignác birtokos ur a szegény gyermekek felruházására 40 koronát küldött hozzánk, mely nemes áldozatkészségért hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Debreczen, 1901. febr. 13. Az iskolaszék: Dr. Popper Mór iskolaszéki elnök. Darvas Izidor iskolaszéki pénztáros.

Elszámolás

a debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló nőegyesület vezetése alatt álló gyermek tápintézet január havi pénztár forgalmáról. — **B e v é t e l:** 1. Deczember 31-iki pénztár-készlet 74 kor. 04 fil. — 2. Adományok egyszersmindenkorra 259 kor. — 3. Január havi részletekből befolyt 72 kor. Összesen 405 kor. 04 fil. — **K i a d á s:** 1. Husért 162 kor. 50 fil. — 2. Kenyérért 45 kor. 56 fil. — 3. Zsírért 19 kor. 80 fil. — 4. Fűszerért 21 kor. 78 fil. — 5. Zöldségért 2 kor. 56 fil. — 6. Tojásért 1 kor. 20 fil. — 7. Kiszolgáló személyzetnek 44 korona 20 fil. Összesen 297 kor. 60 fil. Pénztár-készlet 107 kor. 44 fil. azaz egyszázhet korona 44 fillér.

Január hóra adtak: Kandel Ferenczre 6 kor., Berger Henrikre, Berger Mórné, Berger Jenőné, dr. Balkányi Miklósné, Falk Lajosné, dr. Freund Jenőné, Glück Venczelné; Fürts Ödönne, Lukács Arminné, dr. Popper Alajosné, Stern Jozsefné 4-4 kor., dr. Popper Mórné, Szántó Gyözőné, Weisz Sándorné 3-3 kor., Boros Izidorné, Holländer Gyuláné, dr. Kola Janosné, Meisels Vilmosné, Berger Vilmosné, dr. Szántó Samuelné 2-2 kor., Schenk Leoné 1 kor. Összesen 72 korona.

Egyszersmindenkorra adtak: Chevra Kadisha 50 kor. Kovács Akos és neje (Budapest), Lichtschein Samuelné 20-20 kor. dr. Balkányi Edéné, Biederman Józsefné, Geiger Simonné, Hartstein Kálmáné, Közgazdasági Bank, Ormódi Lajosné, Szegál Zsigmondné, Simonffy Imre, Schreiber Lajosné, 10-10 kor. öz. Hartstein Samuelné, Lichtschein Mozesné 8-8 kor. dr. Hegedüs Jenőné 6 kor. Darvas Izidorné 5 kor, Ernst Péterné, dr. Hütter Károlyné, dr. Kemény Mórné, Komlóssy Arthur, Kész Lajosné, Keszenbaum Jónásné, öz. Ledig Lajosné, dr. Reichardt Manóné, Weisz Mórné 4-4 kor. Öz. Jakobovits Ignaczné 3 kor. Geiger Samuelné, Markusz Miksáné, Mendelovics Lajosné, Turai Farkasné, öz. Weissenberg Jakabné, Rosenberg Albertné 2-2 kor. Klein Miksáné 1 kor. Összesen 259 kor. **E l e m i s z e r e k e t** adakoztak: Lusztig és Halmágyi 12 kl. rizs, Boros Izidorné zöldség, suroló ruha, Horti-ecetgyár 8 liter ecet, Rosenberg József 6 1/2 kl. hus, Glück Venczelné 15 kl. liszt, 2 kl. mák, 2 kl. cukor, 15 tojás, ifj. Csengeri Ignác 10 kl. bab, 5 kl. rizs, 5 kl. liszt. Krámer Jakabné 1 zsák burgonya, Weisz Dezsóné 1 kenyér, 2 kl. rizs, 1 véka burgonya, Keiner Adolfné 3 kl. rizs, 3 kl. dara, 3 kl. kása, Lukács Arminné 6 kl. liszt, 1 kl. mák, 1 kl. cukor, 8 tojás. Mindezen kegyes adományokért a szegényekről soha meg nem feledkező, nemesszívű adakozóknak ez uton is hálás köszönetet mondunk. Debreczen, 1901. febr. 10-én. Dr. Popper Alajosné tápintézeti felügyelő, Dr. Balkányi Miklósné elnök.

A Gazdasági Munkás és Cselédségély penztár

központi igazgatóságánál néhány nap óta élénk tevékenység uralkodik. — Az ország összes vármegyéiben most folynak a tagfelvételek. Az eddigi bejelentések szerint az új intézmény iránt a legnagyobb érdeklődés Pozsony, Nógrád Marmaros, Arad, Bácsbodrog, Tolna, Szabolcs, Veszprém, Sopron, Szolnok, Komárom, Pest, Zala, Udvarhely, Békés, Torontál és Heves vármegyékben mutatkozik. A községek között Ó-Kanizsa egyszerre 50 tag felvételét jelentette be. Megközelítőleg ennyit vettek fel Lengyel község Tolnamegyében, Zsigmondháza, Bába-Hídvég, Kozárd, Nemes Dömölk és Nemes Militics községek. Számos birtokos összes cselédeit biztosította és érték nemesak a

felvételi díjat, hanem a biztosítási összeret is lefizette.

Igy járt el gróf Apponyi Sándor lenyegeli birtokán levő cselédjeivel. Tlacy Gyula kozári birtokán levő cselédjeivel és ugyan ilyen jóteteményben részesítette kakuesi Liebner József kakuesi birtokán szolgáló cselédeit. Az alapító tagok száma is egyre emelkedik. Az utóbbi napokban a városok, testületek és vidéki pénztárak is sűrűn lépnek be az alapító tagok sorába. A legutóbbi napokban alapító tagokul beléptek a pénztárba, Pozsony, Hajduszoboszló, Arad, Ujvidék és Temesvár városok; a Vestraváci Takarékszövetkezet, az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár és a kisvárdai Ipar és kereskedelmi Bank, a szombathelyi Mezőgazdasági Takarékpénztár és Hitelbank. A különféle testületek közül pedig a Mezőtúri Gazdasági Egyesület az Erdélyi Gazdasági Egylet, a fejérmegyei gazdasági Egyesület.

Asztma gyógyítható!

Dr. Schiffmann asztma-pora a legmakacsabb esetekben is azonnali enyhülést és teljes gyógyulást hoz létre, a hol már semmi más szer nem segített. Kapható minden gyógyszerárban, esomagja kr 3 20 és 5,80. A hol készletben nincs, onnan tessék Török J. gyógyszereshez, Budapest, Király utca 12 fordulni.

Hajdumegyei földmives a szegedi esküdtszék előtt.

— Izzatás a papok ellen.

Szeged, febr. 14.

Ma ismét dolga akadt a szegedi esküdtszéknek hosszabb szünet után. Sem az ügyészség nem vonta vissza a vádat, sem a vádlott nem jelentett beteget, amint az a most folyó esküdtszéki ülészakban minden napos volt és így meg lehetett tartani a tárgyalást, melynek különösen a vádlott személye kölesönzött érdekességét.

Tányér Imre, balmaz-ujvárosi földművelő ember, bünygyében ült össze a szegedi esküdtszék, mely előtt izgatásért emelt vádat a kir. ügyészség.

Az esküdtszéki tárgyaláson, mely reggel 9 órakor kezdődött, Keeskeméthy Dániel elnökölt. A tanács tagjai voltak: Rígó Endre dr. és Láng Jenő dr. A vádhatóságot Marton József dr. kir. alügyész képviselte, a védelmet Wilhelm Arnold dr. hódmező-vásárhelyi ügyvéd látta el. A jegyzőkönyvet Máté Gyula vezette.

A tárgyalás megnyitása után az elnök megalakította az esküdtszék, melynek tagjai lettek: Lévai Henrik, Bauer Gyula, Malina Gyula, Széll István, Szász Emil, Szabó József, Szántó Mihály, Magyar Imre, Sándor Nándor, Ottovai Károly, Kovács Sándor és Kis Pál.

A vádirat fölolvása következett ezután, mely izgatásért kérte Tányér Imrét megbüntetni.

Ez a balmaz-ujvárosi lakos ugyanis, ha az eke mellől nyugodni tér, nem esőndes pipaszóval morzsolgatja le az idejét, hanem tollat ragad és olyan cikketekanyarit, hogy van mit olvasni a népnek, no meg a kir. ügyészségnek.

Igy tett legutóbb is a tollforgató földművelő és a Hód-Mező-Vásárhelyen megjelenő Földművelő című lapnak 1900. aug. 13-án megjelent 32-ik számában izgatott cikket írt a papság ellen ily czimvel: „A felekezetenélküliség szent, jogos és sérthetetlen.” Ezt a cikket inkriminálta a kir. ügyész-

ség, mert a lázító sorok között különösen a papok ellen izgatott,

Az általános kérdések után a vádlott beösmerte a cikk szerzőségét és elvállalta azért a felelősséget. Védelmére azt hozta fel, hogy a felekezetenélküliség törvényben van szentesítve és így annak érdekében éppen úgy szabad mozgalmat indítani, mint más hitfelekezeti kérdés érdekében.

A tárgyaló teremben mindenkit meglepett, hogy az egyszerű ködmönös vádlott, aki első tekintetre csak strohmannak látszott, milyen talpraesett beszédben védelmezte az ügyét. Elamnyira, hogy csaknem minden szót elvett a védője elől, aki ennek dacára is nagy stílus beszédben bizonyígtatta védencének ártatlanságát.

A bizonyító eljárás befejezése után a bíróság a következő kérdést terjesztette az esküdtszék elé:

Bűnös-e Tányér Imre abban, hogy a Hód-Mező-Vásárhelyen megjelenő Földművelő című lapban a papi osztály ellen izgatott?

Az esküdtek a kérdésre hétnél többen igennel lelelték, mire a bíróság a vádlottat nyolcz napi államfogházra és 20 korona pénzbüntetésre íélte.

Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint a védő semmiségi panaszt emeltek.

IRODALOM.

Dóczy József hat új magyar dala még e hó folyamán megjelenik. A szerző lapunk utján kéri mindazokat, a kik az előfizetési felhívást még vissza nem küldötték, hogy azt hozzá Temesvár, pénzügyigazgatóság eljuttatni sziveskedjenek, hogy így a példányok szétküldése pontosan megtörténhessen.

Az állatok világa.

Brehm Alfréd világhírű művének magyar átdolgozása gyorsan halad előre s immár a 13. és 14-ik füzet látott napvilágot. Mint az eddig megjelent füzetek, úgy a most kiadott illusztráltak. A szöveg rajzok egymást érik s a különféle műlapoknak és műmellékletekkel együtt magyarázzák a kitűnő szöveget. A most közreboacsított füzetekben is a macskafajokról szól a tudós szerző, aki bámulatos közvetlenséggel és jellemző etóvel ismerteti az említett fajokhoz tartozó állatokat és testi életüket. A házi macskákról szóló rész befejezése után az oroszlánokkal foglalkozik és pedig igen érdekesen. Attér azután a párdúcokra, a csaszukokra, a törpe macskákra, a szervalokra, a kuguárokra, majd a hegyi és a nyest macskákra, valamint a jaguárokra. A tudományos ismertető részekén kívül a nagy író lebilincselően mondja el mondanivalóit az állatok életmódjáról, szokásairól s amikor ezt teszi, majdnem olyan érdekessé válik, mintha regényt adna elő. A közönségnek az a része is, amely a szakszerű dolgok iránt nem igen érdeklődik, nagy élvezettel olvashatja Brehm „Az állatok világa” című munkáját, amelynek magyar kiadását az olvasó a Légrády testvérek cégtől kapja. Egyes füzeteknek az ára 50 fillér s ez összegért a füzetek úgy a kiadóhivatalban (Váci-körut 78.) mint minden könyvkereskedésben megszerezhetők.

Uj idők.

Hétről-hétre változatos tartalommal jelenik meg az Uj Idők, a magyar család legkedveltebb képes heti lapja. Az a nagy

gond, izlés és szeretet, amelylyel szerkesztik, érthetővé teszi nagy elterjedtségét és azt a ragaszkodást, amelylyel olvasóközönsége iránta viseltetik. Az e heti számmal az Uj Idők megküldte összes előfizetőinek pompás műmellékletét, Valentiny „Ábránd” című nagy feltűnést keltő képének nagy arányú színes reprodukcióját. Pompás kép ez, tárgyánál, kivitelénél, méreteinél fogva egyaránt kiváló. Szébb ajándékot magyar hetilap még nem adott előfizetőinek. Gazdag és változatos ez a szám is tartalommal, képekben egyaránt. Herczeg Ferencz folytatja nagy érdekességű regényét, a Pogányokat, melynek tárgya a magyarok őskorából van véve. Pompás nyelvezet, hatalmas korfestő és elbeszélő ereje gyönyörűen nyilatkozik meg abban a regényben. Közül ez a szám azonkívül Herczegtől egy kisebb elbeszélést is és egy részt az Ocskay Brigadérosból. Az idegen írók rovata a nagybeteg Tolsztojal foglalkozik, bemutatva egy gyönyörű karakterisztikus elbeszélést tőle. Elbeszélést ír azonkívül Ritook Emma, verset Czobel Minka Feleki Sándor, Miklós Elemér. Bemutatja Zemplényi Virrasztok és imádkoztatok című képét aztán Poll Hugó Paraszttal és Kacziány Ödön szívügyek című festményeit, továbbá közli Vilma királynő legújabb arcképét és hoz egy érdekes cikket Lavaterről és Kisfaludy Károlyról, bemutatva annak a koponyának képét, amelyen Kisfaludy Sándor frenológiai tanulmányait végezte s Lavaternek a kezeirását. A mindenféle rovat a megszokott tartalmas és változatos. Az Uj Idők előfizetési ára: negyedévre 4 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10.)

A hü kutya.

febr. 14.

Erről már sok mesét mondtak és a gyermekek olvasókönyve akárhány, természetesen megtörtént dolgot tud a hü kutyról, a mely odafekszik a gazdája sírjára, étlen szomjan ott marad és senki elkergetni nem tudja, míg végre bánatában kiadja a párját. A hü kutya meséjét legújabb kiadásban mondja el ma hécsi tudósítónk.

A hü kutya a Milán kutya. Gyönyörű kutya volt, s ugyanazon a napon betegedett meg, a melyen Milán utoljára távozott el a lakásából. A kutya az állatgyógyító intézetbe vitték, a hol tüdőgyuladást kapott s ugyanazon a napon pusztult el, melyen gazdája meghalt.

A hü kutya történetében kiváló hely illeti meg Milán kutyaét.

Agyonszurt molnár.

Febr. 14.

Ha két ember veszekedik, rendesen a harmadik kap ki, — így tartja a közmondás, a melynek igazsága beteljesedett Tamás M. kassa-ujfalási molnár, aki tegnap ment a közeli Ocskai községbe, hogy ott a falu bírójánál hivatalos dolgait elintézzé. Midőn teendőit bevégezte, betért a falu koreszmájába, ahol egy sarok asztalnál huzó-

dott meg s onnan hallgatta Kiss András és Berki János vitatkozását.

A két ember a másik pillanatban verekedni kezdett és Berki János fokossal verte ellenfelét. Tamás közibük lépett, hogy szétválassza őket, a mi sikerült is neki.

Ez a beavatkozás annyira dühbe hozta Berki Jánost, hogy csizmaszárából éles kést rántott elő, s azzal Tamás Mihályt úgy szurta halántékra, hogy szörnyet halt.

A gyilkos maga jelentkezett a zsidányi kir. árásbiróságnál.

Templomrablás emberöléssel.

H.-Böszörmény, febr. 14.

Zelenka Mihály hajduböszörményi lakos folyó hó 9-én délután belopózott a görög katolikus templomba és hozzáfogott a templom-perselyek feltöréséhez. Munkája nem ment oly könnyen, mint a hogy gondolta. Hogy mégis célt érjen, baltával fogott a perselyek betöréséhez.

Igy azonban zajt csapott, melyet Girithi János községi szolga meghallott. Ez a paplakra futott, hol elmondta, hogy mi történik a templomban, Fábok András templomszolga Girithivel és még egy másik községi szolga kíséretében fölnyitották a templomajtót és Girithit a templomajtóban hagyva, bementek a templomba, hogy azt kikutassák. Zelenka hirtelen az ajtó felé szökött és az ott őrködő Girithit baltával leütötte.

A merénylöt utóérték és elfogták. Girithi az éj folyamán meghalt. A gyilkos még csak 18 éves suhanéz, ki már több ízben követett el apró lopásokat.

CSARNOK.

Mátyás, a hős.

Irtá: Mikszáth Kálmán. (5.)

(Folytatás.)

— Felek, kőbe lépsz Holubár, de én minden esetre pártfogásomba veszek és egyelőre csak a közepes vitézekből küldök ellened valakit.

Holubár bosszusan harapdálta ajkait. — Am, a azt legyőzöd, — folytata a király — akkor legyen, mérkőzz meg a legjobb vitézemmel is. — Nem kicsinyíteni akarlak, de kimélni.

— Megeszem őket — hörögte Holubár megeszen.

— Jó, jó, ha legyőzöd őket, urrá teszek országomban. De azért a viadalt mégis a közepessel kezded holnapután a Zsigmond piacon és minthogy olyan fennen beszélfél ha ez a közepes vitézem mégis téged találna legyőzni, számár hátra ültettek és ugrattettek ki az országból, mindeneknek a esufágára.

Most már tudd meg atyámfia, mihez kell magadat tartani.

Holubár szólni akart, de Mátyás intett

s ezzel a kihallgatás véget ért, távoznia kellett. — A főurak kíváncsian vették körül a királyt.

— Kit küld ellene felséged?

— Majd jökor megtudják kigyelmekek — mondá rejtélyes mosollyal.

Harmadnapra volt az érdekes viadal kitűzve, ácsok éjjel nappal tákolták a sorompót, sátrakat, a királyné és a palota hölgyek ülőhelyeit bevonták pirosbársonnyal, kiczifrázták czimerekkal, cserkoszorukkal. De különben erről már mindenki tud, hiszen ezer meg ezer nézője volt.

Csak egy titok volt, hogy ki lesz a híres cseh vitéz ellenfele. Persze azóta már ezt is mindenki tudja Magyarországon, azért nem érdemes hosszasan leírni.

Csak maga Holubár nem volt kíváncsi, mindegy neki akárki, legyőzi ő, ha a pokolbeli sátán lesz is, csak hogy a királyt maga mellé hangolja és legyőzi aztán valamennyit akik jönnek, habár csupa Toldy Miklóskok és Kinizsyek volnának. Nem, nem ez előtt a király előtt nem szabad szégyenben megpirosodnia az arcának. Mert ez már igazi király. Nem irigy ez a vitézségre mint Podjebrád, s nem alkuszik meg rá, mint Fridrik, nem mondja ez: „Kiméld az enyémet”, inkább azt mennydörgi: „Ne kiméld”. Ez aztán a király.

Péter-Pál napján csakugyan megtörtént a nagy álharcz. — Tengernyi néző volt a Zsigmond piacon. Jól mulatott a nép, volt mit nézni, kit mutogatni; kit éljenezni.

Rendre jöttek fényes köntöseikben a főurak és asszonyaik. Ez Kinizsy! Az Ujlaky. Azok ott Bánffyok, Czoborék. Aztán a királyné érkezett a palota hölgyeivel s eltűnt a sátorban, mint egy szép álom. Mögötte egy apród lépkedett (a kis Kanizsai Gergely) bíbor párnán egy ezüst koszorút hozva; azt adja majd a királyné a győztesnek.

Már mindenki itt van, csak meg a királyt várják. Pedig a tömeg már nyugtalan. Hol lehet a király? Végre jön az egyik olasz, Galeotto uram, nagy lihegve, és megsugja a palatinusnak, hogy a király nem jöhet, el van foglalva, később úgy lehet itt lesz, de azért rendel, hogy az álharcot megkezdjen.

A nádor intett, mire felharsannak a kürtök, s megnyílnak a harszó porond sorompói. Benyargal Holubár vitéz nehéz vas páncélban, retentő izmos lovon, vélnél egy torony van a lóhátnál, oly szálás, irdatlan a cseh. Paizsán a kétfarku oroszán gunyosan nyújtja ki piros nyelvét.

Az elszörnyedés moraja fut végig a soron, s minden szem várja keresi a másikat.

Csendesen lépked be leeresztett sisak rostéllyal egy zömök vitéz. Paizsán mosolyog a hármas halom a keresztel.

Senki sem ösmeri, kiesoda. De mindenki reszket érte, és felsóhajt. No ez ma a homokba köstöl! Csak Kinizsy kiált rá biztatón:

Ne félj magyar!

Nem is fél, dehogyan fél. Nyugodtan ül lován, mely türelmetlenül kapálódzik és harapja a zablát. — Most elkiáltja a prisz-taldus:

— Rajta vitézek!

Mindkét fél megsarkantyuzza a lovát s kifestett gerellyel rohannak egymásra. No most, no most! Ez a döntő perc. Istenekhez méltó izgalom perez. A két türelmetlen paripa prüsszögve, orlyukain tüzet fujva rohan szembe. Hájrá, hajra! ordítja a megittasult tömeg. Egy-egy női sikoly vegyül a zajba.

— Vége köv. —

M. á. vasutak menetrendje
1900. okt. hó 1 től.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6 46
Csak Szatmárig	reg.	5 22
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 51
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 08
	m. áll. v.-tól	reg. 5 28
	vásártérről	reg. 5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	d. u. 4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u. 4 15
	m. áll. v.-tól	d. e. 11 20
	vásártérről	d. e. 11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 03

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 10

Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9 15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1 55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.		
(P.-Ladányig gy.-v. átszállással).	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 41
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 41
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 51
	d. u.	12 16
	gy.-v.	d. u. 3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
(gyorsv.)	este	8 46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	reg.	12 07
Kassa—Miskolcz felől	este	7 53
	vásártérré	reg. 8 90
	máv.-hoz	reg. 8 17
B.-Sz.-Mihály—	vásártérré	este 6 26
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este 6 35
	vásártérré	d. u. 3 22
	máv.-hoz	d. u. 3 30

Női kalap készítésben

ügyes kézi leányok, kik az eladásban is némi jártassággal bírnak, elfogadtatnak **Rózsa Lajos** nődivat termében.

Nagy Block naptárak,

rendkívül praktikusak 1901. évre 40 krétt kaphatók kiadóhivatalunkban.

12429—13424

1900.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező a kiskoru Bayk—Szilágyi testvérektől vett a debreczeni 51 sz. tjkvben A + 8342 hrsza, felvett majorsági föld az **1901. évi február hó 20 án** a városháza nagy tanács termében **d. e. 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni. Árverelni szándékozók tartoznak a 400 koronában megállapított kikiáltási ár 10 %-át az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Debreczen, 1901. január 22.

A városi tanács.

Téli kabát prémme
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaletok.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltöket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frttól.

Gyermekek köpenyek
3 frttól.

Szőrmegallérok, mufok
és nyakcolliék.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.